

**MERYTORYCZNE SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI W 2009 ROKU
POLSKIEGO TOWARZYSTWA TŁUMACZY
PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH TEPIS**

Doskonalenie zawodowe

W ramach realizacji podstawowego zadania statutowego PT TEPIS, jakim jest zapewnianie tłumaczom przysięgłym i specjalistycznym możliwości doskonalenia zawodowego, w 2009 r. kontynuowano serię krajowych spotkań warsztatowych tłumaczy w formule wprowadzonej w życie w 2006 r. pod nazwą „Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych” (RTPS). Repetytoria i spotkania warsztatowe organizowano w Krakowie, Sosnowcu, Wrocławiu i Warszawie. Wszystkie te akcje doskonalenia zawodowego były organizowane na zasadzie samowystarczalności, tj. pokrywania ich kosztów przez wpłaty wpisowego uczestników.

W Warszawie kolejne Repetytoria Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych odbywały się w salach Hotelu Mercure: XI RTPS – w marcu 2009 r. i XII RTPS – w czerwcu 2009 r. Ponadto Kolegium Doskonalenia Zawodowego wiosną 2009 r. zorganizowało III Laboratorium Tłumacza Przysięgłego, kurs podstawowy w Warszawie oraz we wrześniu 2009 r. Laboratorium Nauczycieli Przedmiotu: Status i etyka zawodowa tłumacza przysięgłego.

Ponadto, z okazji Międzynarodowego Dnia Tłumacza odbyły się w Warszawie Warsztaty Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego w dniu 26 września 2009 r. w salach Hotelu Mercure. Wszystkie spotkania tłumaczy w Warszawie cieszyły się dużym powodzeniem i przyciągały każdorazowo 100-120 uczestników.

Zarząd Małopolskiego Koła PT TEPIS zorganizował w Zakopanem VII Krakowskie Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych w kwietniu 2009 r., zaś w listopadzie 2009 r. - VIII KRTP w Krakowie. Członkowie Małopolskiego Koła spotykali się również na warsztatach tłumaczeniowych, które odbywały się w Krakowie w trzeci poniedziałek miesiąca.

Zarząd Górnośląskiego Koła PT TEPIS w Sosnowcu zorganizował IV Górnośląskie Repetytorium Tłumaczy Przysięgłych w kwietniu 2009 r. oraz V GRTP w październiku 2009 r.

Zarząd Dolnośląskiego Koła PT TEPIS we Wrocławiu zorganizował w maju 2009 r. IX Dolnośląskie Warsztaty dla Tłumaczy, w październiku 2009 r. – X Warsztaty.

Członkowie Zarządu Pomorskiego Koła PT TEPIS uczestniczyli aktywnie w XXIII Warsztatach Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego w Warszawie.

Publikacje pod auspicjami PT TEPIS

Towarzystwo nieodpłatnie dostarcza swoim członkom „Biuletyn TEPIS”, który w 2009 r. ukazał się trzy razy: nr 68 – „Zima 2009”, nr 69 – „Wiosna 2009” i nr 70 – „Lato 2009”, natomiast wydarzenia z ostatniego kwartału tego roku opisano w numerze nr 71 – „Jesień 2009-Zima 2010” przygotowanym do wydania w 2010 r. Biuletyn informuje o najważniejszych wydarzeniach z życia zawodowego tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych oraz informacje nt. aktualnego statusu prawnego tłumaczy.

Ponadto pod stałymi auspicjami Towarzystwa ukazuje się raz do roku specjalistyczne czasopismo „Lingua Legis”, którego nr 17 ukazał się w maju 2009 r. sumptem Wydawnictwa Translegis, partnera PT TEPIS. Pod auspicjami PT TEPIS ukazał się również zbiór oryginalnych dokumentów włoskich pt. „Raccolta di Documenti Italiani” w opracowaniu Teresy Skrodzkiej.

Wydawnictwo PWN kontynuowało dystrybucję książki Anny Jopek-Bosiackiej pt. „Przekład prawny i sądowy”, wydanej również pod auspicjami PT TEPIS. Rada Naczelna kontynuowała też współpracę z Wydawnictwem PWN, w wyniku której członkowie PT TEPIS mieli szansę zakupu publikacji PWN po niższych cenach.

Starania o polepszenie statusu prawnego tłumaczy przysięgłych

W ramach starań o polepszenie statusu prawnego tłumaczy przysięgłych prezes PT TEPIS wielokrotnie występował o nowelizację rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego. Ze względu na wydłużające się w czasie procedury legislacyjne, Rada Naczelna wystąpiła do Ministra Sprawiedliwości z listem otwartym oraz do dyrektora Departamentu Organizacyjnego MS i Wydziału Tłumaczy Przysięgłych MS z licznymi monitami na temat bezzasadnie zaniżonych stawek wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych.

W tej samej kwestii w dniu 27 marca 2009 r. prezes PT TEPIS wystąpił do Rzecznika Praw Obywatelskich z pismem następnie opublikowanym w „Biuletynie TEPIS”.

W toku codziennej współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości członkowie PT TEPIS brali udział w pracach Państwowej Komisji Egzaminacyjnej przeprowadzającej egzaminy dla tłumaczy przysięgłych i Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych. Jak co roku, sprawozdanie KOZ zostało podane do publicznej wiadomości członków w „Biuletynie TEPIS”.

Współpraca z uczelniami

Członkowie PT TEPIS aktywnie udzielali się jako nauczyciele tłumaczenia sądowego i prawniczego w Interdyscyplinarnym Podyplomowym Studium Kształcenia Tłumaczy Instytutu Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Członkowie Towarzystwa z wieloletnim doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym występowali z wykładami gościnnymi na Uniwersytecie Wrocławskim, Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku i innych. W ramach swoich wykładów członkowie PT TEPIS przekazywali wiedzę nt. zasad wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego i metodologii przekładu prawniczego.

W ślad za porozumieniem o współpracy zawartym z Wydziałem Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, prezes PT TEPIS podpisał porozumienia z Instytutem Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutem Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wyższą Szkołą Bankową w Gdańsku i WSB w Toruniu, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Płocku oraz z Hochschule Zittau/Gorlitz (RFN).

Współpraca z Międzynarodową Federacją Tłumaczy

Rada Naczelna utrzymywała stały kontakt z władzami Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT. Tradycyjnie Towarzystwo TEPIS aktywnie uczestniczyło w działalności Komitetu ds. Tłumaczy Prawniczych i Sądowych Międzynarodowej Federacji Tłumaczy (FIT), w którego utworzeniu w nowej kadencji uczestniczyła aktywnie Zofia Rybińska w funkcji powierzonej jej przez Radę FIT - koordynatora kontaktów.

W ramach współpracy ze stowarzyszeniami krajów członkowskich FIT należy wymienić porozumienie o wymianie doświadczeń między PT TEPIS a argentyńskim stowarzyszeniem CTPCBA (Colegio de Traductores Publicos de la Ciudad de Buenos Aires) zawarte 11 września w Berlinie, w ramach którego zaplanowano przyjazd przedstawiciela PT TEPIS do Buenos Aires w 2010 r.

W dalszym ciągu Towarzystwo prenumerowało kwartalnik FIT pn. „Translatio” pod redakcją dr René Haeseryna, rozdzielając 10 egzemplarzy między pięć Kół PT TEPIS oraz biblioteki uniwersyteckie.

Współpraca z Komisją Europejską

Na zaproszenie Komisji Europejskiej przedstawiciele Towarzystwa TEPIS w osobach Danuty Kierzkowskiej i Zofii Rybińskiej uczestniczyli w projekcie „EULITA” mającym na celu powołanie Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych EULITA (European Legal Interpreters and Translators Association). W ramach swego udziału w tym projekcie zostało zorganizowane przez TEPIS trzecie spotkanie partnerów tego projektu w dniach 11-14 czerwca w Warszawie. Spotkanie zostało doskonale przygotowane i zyskało uznanie uczestników. Obrady odbyły się w historycznym Pałacu Tyszkiewiczów-Potockich przy Krakowskim Przedmieściu, gości zakwaterowano w hotelu Victoria, koszty spotkania zostały pokryte ze środków przeznaczonych na realizację tego unijnego projektu.

Prezes PT TEPIS, dr Danuta Kierzkowska, została osobiście zaproszona do grona ekspertów uczestniczących w projekcie pn. „Forum Refleksji nad Wielojęzycznością i Kształceniem Tłumaczy”, który został zakończony zaleceniami na temat kształcenia tłumaczy sądowych w Europie, opublikowanymi następnie w czasopiśmie „Lingua Legis” nr 17.

Zofia Rybińska i Joanna Miler-Cassino uczestniczyły z delegacji RN w projekcie pn. „AVIDICUS” dotyczącym aspektów stosowania urządzeń wideokonferencyjnych w postępowaniu karnym. Spotkania uczestników tego projektu w Guildford (W. Brytania, 23-25 lutego 2009 r.) i w Antwerpii (Belgia, 3-6 czerwca 2009 t.) odbyły się z udziałem ww. przedstawicielek Towarzystwa TEPIS, które przygotowywały się do zorganizowania w następnym etapie tego projektu testów z tłumaczenia na odległość z użyciem urządzeń wideokonferencyjnych w Warszawie.

Przeływ informacji w środowisku członków PT TEPIS

Głównym narzędziem do upowszechniania aktualnych informacji na temat ważnych wydarzeń w zawodowym życiu tłumaczy jest regularnie aktualizowana strona internetowa www.tepis.org.pl, Bogate zbiory informacji obejmują dokumenty podstawowe Towarzystwa: Statut PT TEPIS, Kodeks tłumacza przysięgłego, dane personalne o władzach, treść kolejnych numerów „Biuletynu TEPIS” oraz akcje doskonalenia zawodowego wraz z galerią zdjęć w ujęciu chronologicznym od początku istnienia tego stowarzyszenia. W dziale „Członkowie” znajduje się lista członków nadzwyczajnych, zwyczajnych, ekspertów i członków honorowych oraz informacje dotyczące warunków nabycia członkostwa.

Dział „**Kształcenie**” obejmuje kalendarz akcji doskonalenia zawodowego, tj. warsztatów, repetytoriów, laboratoriów i innych kursów organizowanych przez PT TEPIS, informacje nt. kursów dla tłumaczy prowadzonych przez inne stowarzyszenia, uczelnie polskie i zagraniczne oraz bogaty dział dostępny wyłącznie dla członków pn. „**Terminologia**”.

Cenną wiedzę upowszechnia również dział pn. „**Status**”, zawierający przepisy prawne dotyczące tłumaczy przysięgłych i tłumaczy w ogóle, tj. prawo podatkowe i autorskie. Dział „Komunikaty” podaje informacje nt. konferencji dla tłumaczy, linki do wydawnictw naukowych i specjalistycznych.

Równie ważnym instrumentem przepływu istotnych informacji jest kwartalnik „Biuletyn TEPIS”, dostarczany nieodpłatnie w postaci papierowej wszystkim członkom Towarzystwa i następnie – z kilkutygodniowym opóźnieniem – umieszczany na ww. stronie internetowej, zwłaszcza zaś dział pn. „Problemy praktyki zawodowej tłumacza przysięgłego”, w którym umieszczane są na ten temat pytania członków i odpowiedzi redakcji. Pilne informacje były też pn. „**TELEGRAM TEPISU**” przekazywane pocztą elektroniczną do wszystkich członków TEPISu, do których w roku 2009 dotarły numery 28-31.

Uchwałą Rady Naczelnej z dnia 26 marca 2009 r. z inicjatywy Zofii Rybińskiej zostało powołane pod auspicjami PT TEPIS „**Forum Tłumaczy Przysięgłych**”, które działa pod jej zarządem jako administratora i moderatora Forum.

Podsumowanie

Działalność Towarzystwa TEPIS w roku 2009 należy ocenić pozytywnie prawie we wszystkich jej zakresach. Zarządy Kół zorganizowały po dwa spotkania warsztatowe w Krakowie (Zakopanem), Sosnowcu i Wrocławiu, Kolegium Doskonalenia Zawodowego - pięć spotkań w Warszawie, członkowie opracowywali dalsze publikacje pod auspicjami TEPIS-u, podpisano porozumienia o współpracy z kolejnymi sześcioma uczelniami, zaś przedstawiciele Towarzystwa aktywnie uczestniczyli w trzech projektach unijnych i w działalności Międzynarodowej Federacji tłumaczy. Najmniejszy skutek odniosły usilne starania Rady Naczelnej o lepszy status tłumaczy przysięgłych, którzy poza prawem doliczania podatku od towarów i usług - nabytym na mocy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 2009 r. - nie doczekali się postulowanej od pięciu lat podwyżki stawek. Jednak należy podkreślić nieustające, wielokierunkowe i gorliwe starania władz Towarzystwa o poprawę sytuacji w tym zakresie.